

گزارش اجمالی از نهضت جهانی زنان بودایی چین

ترجمه و تنظیم: نمایندگی جامعه المصطفی - چین

نویسنده: "بای یوگوه" (guo yu bai)

منبع: روزنامه ملی چین روز ۷ آوریل ۲۰۰۷

مترجم: لی

مقدمه :

موضع دین بودا دربارهٔ زنان، مثبت و عینی است. دین بودا هم به نقاط قدرت زنان اشاره کرده و هم نقاط ضعف آنان را متذکر می‌شود. ورود زنان به «سازمان بودا» نیز مجاز است. در تاریخ بوداییان در شمال چین از سال (۲۶۵ - ۴۶۰ میلادی) پیوسته گروهی زنان بودایی وجود داشته و در زمان سلسله «تانگ» در سال (۶۱۸ - ۹۰۷ میلادی) تعداد راهبه‌های بودایی به ۵۰۰ هزار نفر می‌رسیده است، ولی در تاریخ بوداییان جنوب چین، گروه راهبه بودایی از قدیم وجود نداشته است.

به دلیل تفاوت‌های تاریخی، اقتصادی و فرهنگی در کشورهای مختلف، موقعیت اجتماعی زنان و مردان نیز فرق دارد. در جهان امروز نهضت زنان بودایی به دنبال پیشرفت هر چه بیشتر بوده و در راه کسب حقوق، اعتقادات مذهبی و جایگاه شایسته مذهبی خود تلاش می‌کنند.

وضع زنان بودایی در سطح جهانی

- زنان بودایی بیشتر در آسیای شرقی و آسیای جنوب شرقی متمرکزند. هر چند موقعیت مذهبی زنان در کشورها با یکدیگر متفاوت است، ولی می توان گفت به طور کلی پایین و ضعیف است. مشکلات عمومی آنها به شرح زیر است:
- (۱) به علت کمبود در آموزش های مناسب، آنها نمی توانند در زمینه تعالیم مذهبی به پژوهش مستقل و عمیق بپردازند.
 - (۲) به علت عدم استقلال اقتصادی، در زندگی آنها مشکل وجود داشته و قادر نیستند سازمان مذهبی یا گروه قدرتمند متقابل تشکیل دهند.
 - (۳) طبقه بالای دین بودا معمولاً مرد بوده و آنها در مورد زنان تعصب داشته و فعالیت های مذهبی زنان را رد می کنند.
 - (۴) سنن تاریخی نیز فعالیت های دین بودای زنان را محدود می کند.

بررسی موقعیت راهبه های بودایی در کشورها

در کشورهایی که دین بودا در آن رواج دارد معمولاً رهبر مذهبی یک راهب بودایی است و او سرمشق ایده آل برای رشد بشر تلقی می شود. در قرن پنج گروهی از راهبه های بودایی از سریلانکا به چین انتقال یافته و سپس وارد کره جنوبی و ویتنام شدند. فعالیت راهبه های بودایی هم چنان در این کشور ادامه داشته و رونق دارد.

«شی هوی کونگ» (بنیان گذار انجمن زنان بودایی بین الملل) می نویسد:

احتمال دارد موقعیت راهبه های بودایی در سنت دین بودا، با انضباط مذهبی ارتباط داشته باشد. در جوامع دارای انضباط مذهبی، موقعیت اجتماعی و سطح آموزش دیده راهبه بودایی نسبتاً بالاتر بوده و در جوامع بدون انضباط مذهبی، نظیر کشور های برمه، کامبوج، لاوس، سریلانکا، تایلند و غیره موقعیت مذهبی زنان نسبتاً پایین تر است. به طور کلی، در چند قرن اخیر، اکثر قریب به اتفاق زنان در سازمان های دینی بودایی بی صدا و بی قدرت هستند. در دوران معاصر به دلیل تحولات ساختاری پی در پی در کشورها، موقعیت مذهبی زنان بهبود یافته و در بعضی از مناطق به صورت واضح رشد کرده است.

در ده سال اخیر، دین بودا در کشور های اروپا و امریکا به سرعت در حال پیشرفت و گسترش است و گفته می شود تعداد بوداییان سفید پوست به بیش از یک میلیون نفر رسیده است و محیط مذهبی برای زنان بودایی در کشور های اروپایی و امریکایی بهتر

است. با این حال، وضعیت و نقش زنان از نظر «سازمان زنان بودایی» و رهبر دین بودا نیست.

ارزیابی نهضت جهانی زنان بودایی

پس از نخستین کنفرانس زنان بودایی در هند در سال ۱۹۸۷، انجمن بین‌المللی زنان بودایی برای تحقق مصالح زنان بودایی در سراسر جهان فعالیت می‌کند. تاکنون انجمن بین‌المللی زنان بودایی ۱۹۰۰ نفر عضو دیگر از ۴۵ کشور جهان پذیرفته است و آنها به عنوان نماینده سیصد میلیون نفر زن بودایی از طریق تبادل نظر در کنفرانس پیرامون چگونگی حل مشکلات انسانیت به بحث پرداختند. این انجمن به ترتیب در هندوستان، سریلانکا، تایلند، تایوان و چین اجلاس منطقه‌ای و بین‌المللی تشکیل داده است. اکنون اجلاس بین‌المللی هر ۲ سال یک بار برگزار می‌شود و نمایندگان زنان بودایی از کشورهای مختلف با شرایط فرهنگی مختلف در مورد مطالب مورد علاقه خود با هم به تبادل نظر می‌پردازند.

تاکنون آن‌ها درباره موضوعاتی، مانند آموزش و پرورش، تهذیب نفس، شغل یابی، خدمت اجتماعی زنان بودایی و همچنین در مورد چگونگی تقویت وحدت ملی و دفاع از صلح جهانی در اجلاس‌ها صحبت کرده‌اند.

هدف کنفرانس بین‌المللی زنان بودایی، ارائه فرصت‌ها به زنان بودایی، به ویژه تشویق زنان بودایی در کشورهای در حال رشد به شرکت در فعالیت‌های اجتماعی است تا وضع کنونی آنها بهبود یابد. انجمن بین‌المللی زنان بودایی یک شبکه مهم در جهت مرتبط کردن زنان بودایی سراسر جهان ایجاد کرده است که فعالیت‌های مربوطه آن عبارتند از:

- ۱- تشویق زنان بودایی به پژوهش در تاریخ زنان بودایی؛
- ۲- چاپ کتاب؛
- ۳- پشتیبانی از زنان بودایی برای انجام فعالیت‌های آموزشی و پرورشی؛
- ۴- تأسیس مرکز تربیت و جایگاه تحت حمایت؛
- ۵- کوشش در راه فراهم ساختن فرصت برابری برای زنان بودایی؛
- ۶- کمک به اعضای انجمن، به منظور تشکیل جلسه و سازمان مربوطه؛

منشورهای چاپ شده در اجلاس های مختلف مورد توجه و ستایش جهانیان قرار گرفته است، به عنوان مثال: «دختر بودا»، «زنان بودایی مافوق فرهنگ، هوشیاری واقعی و تهذیب نفس»، «زنان بودایی ابداع، تلاش برای دستیابی به هدف» و همچنین فیلم «نیک خواهی کوه های هیمالیا»، «زنان بودایی: یک واحد و چند عامل» و غیره. اینها در زمینه های بهبود زندگی و افزایش دانش به زنان بودایی کمک کرده و می کند.

رابطه نهضت جهانی زنان بودایی با فمینیسم غرب

می توان گفت، نهضت زنان بودایی جهان با فمینیسم غرب تا اندازه ای ارتباط دارد. فمینیسم، طرفدار استقلال و آزادی و برابری زنان است. این، یک جنبش بزرگ اجتماعی است از درون آن صداهاى مختلف بر می خیزد و چون نظرهای متفاوت وجود دارد، نتیجه گیری متفق الرأی نیز امکان پذیر نیست. از این جهت، در حقیقت فمینیسم های اصیل وجود ندارند. آنها دارای مکتب ها و طرفدار نظریات متفاوت اند. بعضی طرفدار فمینیسم افراطی بوده و برخی طرفدار همکاری و برابری زنان و مردان هستند.

تفاوت های فکری زنان بودایی با نهضت فمینیسم در غرب

هر چند زنان بودایی و فمینیسم ها همه به این مطلب مشترک، یعنی هوشیاری بشر و عدالت جامعه توجه می کند ولی سیستم فکری آنها تفاوت زیادی دارد؛ مثلاً زنان بودایی به عذاب و خوشبختی جهان دیگر توجه و علاقه زیادی می کنند، ولی فرهنگ مردم غرب بر تفریح ارگان های حسی، شهرت و منفعت خصوصی بهره آنی و خوشحالی جهان امروز تاکید می کند. بدون شک، این تضاد شدید بین دو فرهنگ است. فرهنگ امریکا زنان را تشویق به آزادی، خود نمایی و خودپسندی کرده، در حالی که زنان بودایی اینها را منبع رنج و درد تلقی می کنند.

زنان بودایی در روند بررسی نظریات دیگران، هم با روش مثبت و هم با روش منفی به مبادله فرهنگی با همه اهمیت می دهند.

بدیهی است که تشکیل دهندگان نهضت زنان بودایی تحت تأثیر جامعه غیر مذهبی قرار گرفته آنها بیشتر در غرب آموزش دیده اند و می توانند آزادانه اعتقادات خود را ابراز کنند. البته آنها نیز تجربیات مذهبی داشته و با استفاده از عمق اعتقادات مذهبی، حقوق ایمانی و معمولی خود را کسب می کنند.